Praktisk og berikende om multifunksjonshemmede

Turid Horgen, Knut Slåtta, Anita Gjermestad, red.
Multifunksjonshemming
 Livsutfoldelse og læring. 305 s, ill. Oslo: Universitetsforlaget, 2010. Pris NOK 379
 ISBN 978-82-15-01766-2

Boken handler om hvordan barn og voksne med multifunksjonshemninger kan få økt livskvalitet. Hovedpersonene har ingen felles diagnose, og deres medisinske tilstand blir stort sett bare beskrevet ut fra deres funksjonsevne. De som beskrives har imidlertid omfattende funksjonsnedsettelse med store bevegelsesvansker, redusert syns-, hørsels-, og sansefunksjoner samt somatiske problemer. De behøver hjelp i alle dagliglivets aktiviteter, og har store kommunikasjonsproblemer.

Gjennom 16 kapitler tar ulike forfattere oss med på en opplevelsesverden for både terapeut og pasient som berører og beriker. Forfatterne har såvel faglige kvalifikasjoner som personlige erfaringer i arbeid med denne gruppen. De presenterer praktiske, enkle råd for hvordan man kan bidra til å skape optimal livsutfoldelse og læring for enkeltindivider med omfattende multifunksjonshemninger, og de presenterer også faglige teorier rundt opplevelser og læring for personer med de mest utfordrende kommunikasjonsvansker.

Teksten er relativt godt illustrert med bilder, noe som letter forståelsen av hvilke utfordringer man her står overfor. Hvert kapittel følges av litteraturhenvisninger, og viser at det er forsket en del på dette området, men kanskje enda mer at det er store utfordringer for videre forskning. Ikke minst kunne man tenke seg at forskning med kombinasjon av spesialpedagogiske intervensjoner og nyere medisinsk funksjonsdiagnostikk kunne være av interesse og nytte.

Denne boken egner seg både som lærebok og som en praktisk oppslagsbok for alle som har med multifunksjonshemmede å gjøre. Den er kanskje mest aktuell for fagpersoner som arbeider med spesialpedagogiske utfordringer, men den er også så praktisk og lettlest at ikke-fagpersoner som har med multifunksjonshemmede å gjøre vil få mange nyttige råd.

Johan Kvalvik Stanghelle
 Sunnaas sykehus
 Nesoddtangen

Diabetes fra Karolinska

Michael Alvarsson, Kerstin Brismar, Gunnel Viklund et al.

Diabetes
 176 s, tab, ill. Stockholm: Karolinska Institutet University Press, 2010. Pris SEK 198
 ISBN 978-91-85565-42-9

En ny, kort bok om diabetes er utgitt i serien «Karolinska Institutets Forskere Skriver». Dette er en populærvitenskapelig serie instituttet utgir, og må antas å være skrevet for den opplyste allmennhet. Boken er antakelig beregnet spesielt for dem som har diabetes. Den er lettlest, og utkom i 2010.

Den starter godt med et svært engasjerende kapittel, «Att få diabetes», hvor personer og foreldre til barn som har fått diabetes, forteller om sine erfaringer. De skiller godt mellom type 1- og type 2-diabetes. Kapitlene om behandlingen av høyt blodsukkernivå er også gode. Forfatterne har imidlertid ikke fått med at ikke alle glitazoner lenger brukes, det er for nytt. De skriver svært mye om blod-sukkerkontroll, og man får inntrykk av at det er det som er diabetes-behandlingen.

Hvis man godtar at målet med behandlingen skal være et godt og langt liv, og det mener vi vel, så legger de altfor liten vekt på alle de andre risikofaktorene for tidlig død av hjerte- og karsykdom. Der er faktisk den norske brukerversjonen av Helsedirektoratets *Diabetes – forebygging, diagnostikk og behandling* bedre (1). Den gir klare behandlingsmål for fysisk aktivitet, røykestopp, vektreduksjon (minst 5–10 % ved overvekt og fedme), HbA_{1c}, blodtrykk og LDL-kolesterol. Dette er nok nevnt også i denne boken, men er ikke tillagt den betydning vi har gitt det i Norge.

Jeg kommer ikke til å anbefale den til folk med diabetes.

Jak Jervell
 Oslo

Litteratur

1. Nasjonale faglige retningslinjer. Diabetes – forebygging, diagnostikk og behandling – brukerversjon. Oslo: Helsedirektoratet, 2010.
www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/nasjonale_faglige_retningslinjer/diabetes_forebygging_diagnostikk_og_behandling_brukerversjon_780934
 [5.5.2010].